

Foruden de saaledes af Udvalget stillede Ændringsforslag, af hvilke, som alt nævnt, intet vedrører Lovforslagets Hovedprincipper, er der af to Mindretal stillet Forslag, som gaa ud paa at foretage Ændringer i to af Lovforslagets vigtigere Bestemmelser, idet de af det ene af disse Mindretal stillede Forslag gaa ud paa, at Ejeren skal selv være Ejer af $\frac{1}{5}$ af den Del af Laaneværdien, der overstiger 6,000 Kr., medens det andet Mindretals Forslag gaar ud paa, at den Laaneværdi overfor Statskassen, der i § 7 er angiven som den ordinære Grænse, 7,000 Kr., nedsættes til 6,500 Kr. Som Medforslagsstiller til det sidstnævnte Mindretalsforslag skal jeg tillade mig kortelig at omtale det. I Regeringens Forslag var den paagældende Laanegrænse fastsat til 6,000 Kr. i Harmoni med, at ved Loven af 1899 var den tilsvarende Laanegrænse sat til 4,000 Kr., ved Loven af 1904 til 5,000 Kr. Naar den her var sat til 6,000 Kr., var det altsaa i Kontinuation af den ved Lovens første Revision accepterede Stigning med 1,000 Kr. efter Udløbet af den femaarige Periode. Dette Beløb, 6,000 Kr., er under Folketingets Behandling sat op til 7,000 Kr., med 8,000 Kr. som den absolutte Maksimumsgrænse for Laaneværdiens Størrelse. Det er altsaa dette Beløb, 7,000 Kr., Mindretallet foreslaar nedsat til 6,500 Kr. Ogsaa det Mindretal, der stiller dette Ændringsforslag, deler den Opfattelse, at jo større Husmandsbrugene blive indenfor de her omhandlede Grænser, des større bliver ogsaa den økonomiske Risiko saavel for Ejeren som for Stats-Laanefonden. Det maa i saa Henseende erindres, at Lovene af 1899 og 1904 have virket under en absolut Opgangsperiode for Landejendomspriserne Vedkommende — vi have endog i den Periode været Vidne til en Stigning af Ejendomspriserne med noget som ca. 25 pCt. Vi have altsaa for disse Loves Vedkommende ingen Erfaring for, hvordan det vil stille sig under en økonomisk Nedgangsperiode. Vi befinde os i saa Henseende endnu paa Forsøgsstadiet, og der burde under de Omstændigheder være nogen Varsomhed med at øge Husmandsbrugenes Størrelse ud over en passende og rimelig Grænse, navnlig under Hensyn til, at Ejerne selv

besidde en saa ringe Del af disse Ejendommens Værdi, at denne Del meget let kan tænkes absorberet af en nedadgaaende Konjunktur. Fra anden Side foreslaas større økonomisk Betyggelse overfor Statskassen og for Ejeren tilvejebragt derved, at det kræves af ham, at han selv skal være Indehaver af $\frac{1}{5}$ af det Beløb, hvormed Laaneværdien overstiger 6,000 Kr. Det Mindretal, hvortil jeg hører, og af hvis Medlemmer min ærede Partifælle til Venstre (Tesdorpf) og jeg ere rede til subsidiært at støtte det andet Mindretals Forslag, vil imidlertid foretrække at gaa den Vej at nedsætte den ordinære Laaneværdi fra 7,000 Kr. til 6,500 Kr. Det maa nemlig erindres, at selv da vil Laaneværdien være sat 1,500 Kr. op, medens den ved den først foretagne Revision kun sattes 1,000 Kr. op. Man vil herved efter vor Opfattelse i nogen Maade modvirke Tendensen til at lade Brugenes Størrelse vokse ud over en passende og rimelig Grænse. Man vil endvidere modvirke en for stærk Forøgelse af Ejeren og tillige Stats-Laanefondens økonomiske Risiko. Ogsaa endelig er der i denne Forbindelse ogsaa Anledning til at pege paa, at man ved denne Ændring foranlediger, at de 4 Mill. Kr., der ifølge Lovforslagets § 11 staa til Raadighed for det her omhandlede Formaal, kunne komme flere Ansøgere til gode. — Under Henviisning til det saaledes anførte skal jeg tillade mig at anbefale ærede Medlemmer at stemme for Mindretalsforslaget under Nr. 6 og det dermed i Forbindelse staaende Mindretalsforslag under Nr. 10, som gaar ud paa i tilsvarende Grad at nedsætte Grænsen for det Tillægslaan, der ifølge § 13 kan faas i Anledning af raa Jords Opdyrkning og foretagen Dræning.

Sluttelig skal jeg tillade mig at henlede ærede Medlemmers Opmærksomhed paa det Bilag, der findes vedføjet Betænkningen, og som indeholder Oplysninger, tilvejebragte i Henhold til de Udtalelser, som det ærede 7de Medlem for 2den Kreds (Piper) fremførte ved denne Sags første Behandling. Jeg skal henpege paa, at der i dette Bilag gøres Rede for, at af de til Udgangen af 1907—08 oprettede 3,820 Husmandsbrug, er der 369, der have skiftet Ejer, 342 af disse een Gang, 24 to